

ki imajo definicije o stavku, subjektu, prädikatu itd. — Priznati se mora, da so pravila za vje-manje (congruentia) §§. 5—18. obdelana s polno jasnostjo in v dostojni obširnosti (volle Klarheit, hinlängliche Ausführlichkeit). Pri sklonoslovji je gledati zlasti na to, da se obravnavajo samo oni slučajji (skloni), kojih raba je različna od učnega jezika, drugo je učencu znano. Temu načelu je pisatelj v sklonoslovji zadostil. — Rabo mestnih imen, in besedi **domus, rus** del je pisatelj konec sklonoslovja zato, ker bi jih sicer moral omenjati pri treh padežih. — V §. 69. (abl. ločivni) niso navedeni adjektivi: **liber, immunnis, purus, vacuus**, koje je tudi Schmidt v svoji slovnici po krivici izpustil [ovi so v §. 64., kamor spadajo]. — Za skloni se nahaja glava VII., ki pomen prepozicij bolj obširno obravnava. Raba prepozicij je po raznih sklonih jasno določena; referent bi želel le še to, da bi se bolj oziralo bilo na porabo prepozicij v posamesnih rekih (phrasen), na pr.: **ex re publica est, ex re mea est**, etc., kar se mora sicer pri čitanji klasikov razlagati, pa vendar tudi v gramatiki mora omenjeno biti. Prav primerno je pisatelj postavil prepozicije z **acc.** in **abl.** na eno stran vstrie, kar primero oboje rabe zelo zljajšuje. — Glava VIII. obravnava nekatere lastnije latin. jezika pri porabi adjektiva, in je dostojno (befriedigend) posneta po dotičnem poglavju pri Schultz u [ne — po: Gry-sar, Kühner, Madvig, Meiring]. — Glava IX. ima posamesne sintaktične lastnije v porabi pronomina z natančno umevno razpravo (präcise verständliche Darstellung)

Drugi oddelek obravnava glagol. [Sedaj pa pride passus, ki ga ali mi ne umemo, ali pa referent nas ni razumel. Ako je tako, kakor ga mi umemo, pač sva ene misli — kar pravi on, rekli smo mi; stvar je po teoriji Curtius-a, §. 484. to je škoda, da nismo prideli (Zeitstufe, Zeitart) pak smo skupa. Da bodo bralci mogli soditi sami, in da ne bode premenjave slovenskih besedi referentovih in naših, naj navedemo celi ta passus v originalu:] — Im §. 134. bemerkt der Verfasser, beim Verbum ist auf zweierlei zu sehen (pri glagolu je gledati na dvoje): 1) auf die Zeit, in welcher etwas geschieht (na dobo, kedaj se godi kaj), 2) auf die Art und Weise, wie die Handlung geschieht (na način, kako se godi dejanje). — Referent kann sich mit dieser Ausdrucksweise nicht einverstanden erklären, denn nicht das Verbum fällt in diese Zeit, sondern das Thun oder Leiden, welches vom Subjekte durch das Verbum zum Ausdruck gelangt, fällt in eine Zeit und kann in Bezug auf ein anderes Thun oder Leiden verschieden beschaffen sein. Demnach hätte gesagt werden sollen: Bei jeder Handlung (Zustand) ist auf zweierlei zu sehen, auf die Zeit, in welche sie fällt, und auf ihre Beschaffenheit. — Ferner sagt der Verfasser: Doba kaže glavne čase, v koje spada dejanje, namreč v sedanjost, preteklost, prihodnost. — Doba bedeutet nach der Auffassung des Referenten [tudi po naši] Zeitperiode, Zeitabschnitt, Zeitstufe, wornach der erste Satz eine Tautologie enthält [ne]. Es hätte demnach der Satz lauten sollen: Doba, v koje more spadati dejanje, more biti trojna. Die Zeitstufe (Zeitabschnitt), in welche eine Handlung fallen kann, kann dreierlei sein: Gegenwart, Vergangenheit und Zukunft. Ebenso ungenau ist die Ausdrucksweise des Satzes: Dejanja način kaže, kako se godi dejanje v dotični dobi: ali dalje trpi (traja) itd. Die Art und Weise der Handlung zeigt, wie die Handlung in dem betreffenden Zeitabschnitte vor sich geht, ob sie fortdauert etc. Es hätte gesagt werden sollen: die Handlung kann in Betreff der Art und Weise ihres Geschehens sein: dauernd, eintretend etc.

Wenn es im §. 135. heisst: Slovenščina ima po obliki samo tri dobe (glavne čase), so kann Referent auch mit der Fassung dieses Satzes sich nicht einverstanden erklären, da die drei Abschnitte (dobe) Gegenwart, Vergangenheit nicht nur der Slovencen, sondern jeder, welcher logisch denken gelernt hat, anerkennt. [Kdo pa to taji?] Referent hätte demnach unter allen Umständen den Ausdruck doba hier = Zeit vermieden, und es lieber gesehen, dass die Eintheilung der tempora in absoluta und relativa (nicht praeterita), welche in der Note als durch den gram. Gebrauch eingeführt dargestellt wird, als logisch nothwendig dargestellt worden wäre. — Die im nämlichen §. enthaltene Reihe der Zeitformen ist richtig gegliedert.

(Dalje prihodnjič.)

Jugoslavensko slovstvo.

* *Jugoslavenski stenograf* — se zove list, ki v slovenskem in hrvaško-srbskem jeziku v kratkem pride v Zagrebu na svetlo, izdavan od g. Antona Bezenšeka, gimnazijalnega učitelja stenografije in saborskega stenografa. Prof. Bezenšek ga oklicuje tako-le:

„Vredovan bode list tako, da se more tudi tisti, kojemu je stenografija še celó nepoznana, z njo v kratkem času seznaniti, a zajedno bo donášal dovolj primerne gradiva za one, kojim je že ta umetnost znana, ali jo želé temeljiteje proučiti v teoriji in praksi. Usodim se upozoriti čestito duhovščino slovensko na važnost, koju ima stenografija za duhovnika posebno kot pridigarja; kajti, ako se pišejo pridige z navadnim pismom, potroši se mnogo časa, med tem pa se s stenografijo vrši vse to brzo, tako, da se vsaka prikladna misel more zabilježiti točno, ker se to zgodi v onem trenutku, ko se misel reproducira; na ta način ne izginejo med počasnim pisanjem najbolje misli upletene v najlepše izraze iz pameti. A razun tega treba je za petino manj prostora. Nadalje bo vstreženo vsem, koji se zanimajo za grafiko v obče. Gojila se bode v listu tudi zabavna stroka, v koju svrhu se bodo pribčevali izvorni in prevedeni spisi kratkočasne, zanimivega zadržaja v prozi in verzih, koji bodo deloma tiskani, deloma stenografirani. „Jugoslavenski stenograf“ bode izhajal na tiskani pôli, v obsegu 8 strani tiska z navadnimi pismenkami, a 8 strani litografije s stenografijskim pismom, in to za zdaj vsak drugi mesec. — Cena mu je za celo leto s pošto samo 1 gold. 40 krajc. Naročnina naj se pošilja gori imenovanemu lastniku in vredniku, koji sprejmlje tudi dotične dopise. — Ako se oglasi dovoljno število naročnikov, bode se list precej povečal i počel večkrat izhajati. Naročniki naj se izvolijo v kratkem prijaviti, da se zna, koliko iztisov je treba i da se jim že prvi list, koji izide početkom februarija, ob pravem času poslati more.“

Politične stvari.

Bob v steno meče, kdor Dunajskem državnem zboru o spravi narodov govori.

Resnico teh besedi čutili smo pa le zopet prebritko, ko smo v stenografičnem zapisniku od 1. t. m. brali obravnavo verifikacij volitev Českih poslancev v državni zbor v 178. seji poslaniške zbornice. Naš gosp. Herman je pri tej priliki poprijel besedo, da bi ustavoversko stranko opomnil, naj bi vendar mislila na spravo s Českim narodom, brez katere ni moči, da bi se Avstrija pomirila, ž njo pa potem tudi drugim nenem-